

Pripovedovanja nekega ogrskega letalca.

„Az Est“ poroča iz Sobotice: Tukajšnji klapar Anton Haska, ki se je udeležil vojne kot pilot, in ki se je ranjen vrnil, pripoveduje o svojih doživljajih:

„Najprej smo poleteli od Dunajskega Novega mesta v Budimpešto in od tod v Novi Sad. Bili smo izborno pripravljani. Najprej so nas poslali iz Petrovaradina na srbske pokrajine, da doženemo srbske pozicije. Pri Šabcu smo mogli dognati, kje stojte Srbi, kje imajo topove in kako učinkujejo naši topovi. Videl sem, da so imeli Srbi takrat tudi zrakoplove, sistema pa nisem mogel dognati. Srbi nas niso posebno nadlegovali. Vojaki so sicer streljali na nas, niso nas pa zadeli. Takrat letal še niso poznali.

Ko smo zapustili Šabac, smo morali v Krakov. Od tam smo izvršili nekaj poletov, ni pa bilo več treba dognati ruskih pozicij in dobili smo povelje, da odjadramo na belgijsko bojišče. Nemška armada je takrat že oblegala Antwerpen. Dobili smo nalogo, opazovati učinek motornih baterij. Artiljerija je oddala nekaj slepih streljav in mi smo morali opazovati, ali padajo kroglice predaleč ali preblizu. Po naših navodilih so uravnali streljanje. Videli smo, kako grozno so učinkovali strelji. Kroglice so razrušile južni del Antwerpna. Nad Antwerpenom smo bili najdlje v zraku, 18 in pol ure neprenehoma. Že v Berlinu smo bili dobili natančno karto mesta ter smo vrgli v mesto 16 bomb, ki pa so povzročile le malo škode.

Po padcu Antwerpna smo poleteli ob francosko-belgijski obali proti Parizu. Avstrijska artiljerija, ki je bila sodelovala pri obleganju Antwerpna, je stala že ob Yseri. Po večurnem poletu v 2000 m višine, me je opozoril nadporočnik Lanyi, da leži Pariz pred nami. Po potrebnih pripravah sva vrgla 6 bomb v Pariz in sva videla, da je ena dobro zadela. Spustila sva se nekoliko bližje, da bi fotografirala; takrat sva zapazila, da nam plove naproti 6 ali 8 francoskih letal. Dvignila sva se in začela bežati. Francozi pa so bili hitrejši. Dvignili so se nad nas in se obračali vedno tako, da so nas potiskali k tlom. Že sva obupala, ko je priplul neki nemški „golob“ s strojno puško, ki je začel streljati, nakar so francoski zrakoplovci zbežali.

Nad Parizom nismo ostali dolgo. Poslali so nas nazaj v Tuzlo, kjer smo morali opazovati srbske pozicije. Bili smo priča, kako so Srbe pregnali iz Bosne. Spoznal sem, da so Srbi obračali že večjo pozornost na letala. To sva izkusila pri Ločnici, kjer so nas s treh strani obstreljevali s šrapneli ter nam razbili spodnji del letala. Morala sva se spustiti na tla. Izgubil sem zavest ter se zavedel še le v Osjeku, kjer sem izvedel, da sva padla v Drino. Med padcem sem bil zadet še od kroglice in sem si zlomil nogo. Tudi nadporočnik je težko ranjen.

Maršal sir Roberts umrl.

Uradno se poroča. Maršal sir Roberts je v Franciji umrl. Obiskal je tam stoječe indijske čete ter si pri tem nakopal pljučnico. Lord Frederick Sleigh grof Roberts je bil rojen l. 1832. Z 19. leti se je kot poročnik udeležil bojev v Indiji ter je pozneje sodeloval skoraj pri vseh angleških kolonialnih vojnah. V mladih letih je dosegel visoke vojaške in civilne časti, 1881 postane vrhovni poveljnik indijskih čet, 1892 ga imenuje kralj za peerja ter mu podeli lordski naslov, 1895 ga odlikuje s častjo maršala angleške armade. Veliko vlogo je igral lord Roberts v burški vojski, v kateri je zaslovel kot znameniti strateg. Po aneksiji obeh burških republik je bil povišan v grofovski stan, dobil je red hlačne podveze in častno dotacijo 100000 funtov šterlingov ter je bil imenovan za vrhovnega poveljnika celokupne angleške armade. L. 1904 je izstopil iz aktivne vojaške službe ter se posvetil znanstvenim študijam. Lord Roberts je napisal več znamenitih del, zlasti njegove memoare so si pridobile veliko slavo. Lord Roberts je sin angleškega generala, toda rojen je bil v Indiji. Indijska domovina in pa dolgoletno bi-

Nobenege okuženja

se nam ni treba bati, ako vzdržujemo truplo čisto, krepko in uporno ter vsled tega zdravo; skrbeti nam je pri tem za dobro prebavo ter redno izmenjava snovi. Svetujemo tedaj, da naj ima vsakdo vedno doma

vanje v tej angleški koloniji, katero je na čelu svojih čet znatno razširil, so mu na Angleškem s polnim pravom pridobile ime pravega angleškega „Indijca“. Pri svojih indijskih četah je stari maršal tudi umrl.

Odredbe za vzdrževanje discipline in vojaškega ugleda.

Vsem okrajnim glavarstvom in političnim ekspozituram, mestnima svetoma Gradec in Maribor, mestnima uradoma Celje in Ptuj in vsem občinskim predstojništvom in c. kr. orožništvu. 7/684/Mob./1. 23. oktobra 1913.

Vojaško poveljstvo v Gradcu je moralo v interesu ugleda armade kakor tudi v interesu splošnosti, zlasti pa v interesu vojaštvu naklonjenega prebivalstva ukreniti odredbe, ki naj zabranijo, da ne bi moštvo pripoveduje na cestah, kakor tudi v gostilnah in krčmah vojne dogodke in težave, ki jih je prestalo, izvajljalo vojaštvu in človeštvu naklonjenim ljudem denarna darila.

Navadno so to alkoholiki, ki skušajo s svojim pripovedovanjem le vzbuditi sočutje, da bi zopet našli dovolj sredstva za nadaljno dobivanje alkoholskih pijač.

Ker tudi ni izključeno, da so si nepošteni ljudje, ki ne pripadajo vojaštvu, pridobili uniforme po kakoršnem koli nepoštenem potu (kar je z ozirom na to, da se nahaja mnogo moštva v zasebni oskrbi lahko mogoče, vzbuja to sum, da one prikazni, ki denar naravnost pobirajo in okrog beračijo, sploh niso vojaki.

Sploh se pa pripomni, da se za moštvo, ki se nahaja v bolnišnicah in tudi v zasebni oskrbi, dovolj skrbi in da to moštvo nikakor ni vezano na to, da bi moralo beračiti za denarne podpore.

V zasebni oskrbi se nahajajoče moštvo dobiva prispevek po 2 K na dan.

Nadalje je tudi z naravnega in disciplinarnega stališča popolnoma nedopustno, da bi se trpelo, da bi vojaštvo, ki je v mnogih slučajih primerno alkoholizirano, še okrog prežalo in beračilo. Zatorej se je odredilo, da se morajo brezpogojno in brezobzirno prijeti in zapreti ljudje, ki zakrivijo tak prestopek.

Kako se naj nosijo Najvišje odlike na traku hrabrostne medalje.

Vsem okrajnim glavarstvom in političnim ekspozituram, mestnima svetoma Gradec in Maribor, mestnima uradoma Celje in Ptuj in c. kr. policijskemu ravnateljstvu v Gradcu, in vsem občinskim predstojništvom.

Präs. 2484/1. 25. oktobra 1914.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo so blagovolili najmilostljiveje izdati glasom note mi-

nisterstva in c. in kr. Hiše in zunanjih zadev, naslovljene na gospoda ministerskega predsednika, sledeče Najvišje ročno pismo:

„Ljubi knez Montenuovo!

Oni gažisti nižjih činovnih razredov in one osebe staleža moštva, ki služijo v vojni, pri katerih je izključen neposredni stik z nasprotnikom, — torej tudi izključena dobava vojaškega zaslužnega križa ali hrabrostne kolajne, — imajo nositi za zasluge v vojni podeljen Zlat zaslužni križec s krono, Zlat zaslužni križec, Srebrni zaslužni križec s krono in Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne medalje.

Dunaj, dne 20. septembra 1914.

Franc Jožef I. r.

O tem se obvešča glasom odloka c. kr. ministerstva notranjih zadev z dne 17. oktobra 1914, št. 13.153. M. I.

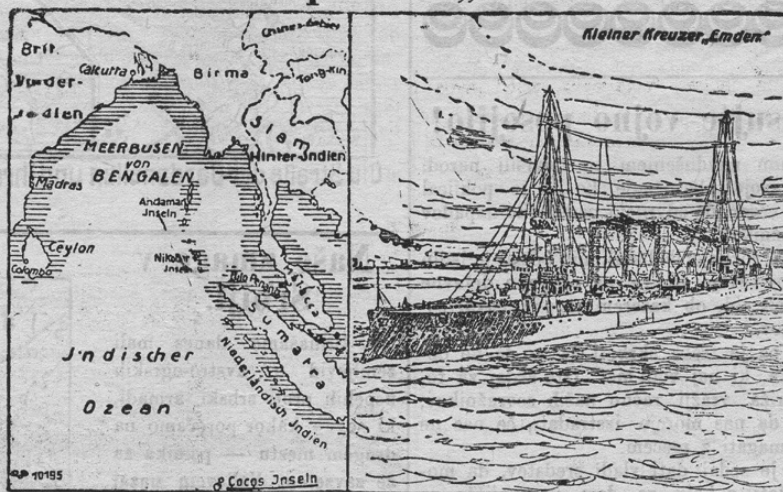
Brzovjaka nadvojvode Friderika poveljniku balkanske armade.

K. B. Dunaj, 17. novembra. Vrhovni armadni poveljnik general pehote nadvojvoda Friderik je poslal vrhovnemu poveljniku balkanskih čet fzm. Potioreku to-le brzovjako: V posebno veselje mi je, da morem Vaši ekscelenci iskreno čestitati k Najvišjemu odlikovanju z vojaškim zaslužnim križcem, spojenim z vojno dekoracijo. V tej izredni počastitvi zrem ne samo Najvišje priznanje izrednih zaslug, ki si jih je pridobila Vaša ekscelenca kot odlični poveljnik naših balkanskih čet, marveč tudi znak Najmilostljivejše zadovoljnosti našega preljubljenega Najvišjega vojnega gospoda z doseganji čini vrlih naših čet na južnem bojišču, ki so tako srečne, da vidijo svojo obendovanje vredno odpornost in zaničevanje smrti, kakor tudi svoj brezprimerni član in svoje junaštvo ovcenčano po tolikih težkih urah s sijajnim, polnim uspehom. Prosim Vašo ekscelenco, da izročite Vam podrejenim četam k temu uspehu moje, iz srca izvirajoče čestitke. Moje iskrene želje spremljajo Vašo ekscelenco in junaške balkanske čete na nadaljnjem zmagovitem pohodu.

General pehote nadvojvoda Friderik, vrhovni armadni poveljnik.

Bolni naplnjnih Sanaforij **Aflenz**
Holacker (830) - Stajersko, Prosekitz

Konec parnika „Emden“.

Zum Untergang der „Emden“.

Več kot dva meseca je nemški vojni parnik »Emden« slavepolno prekrizaval morja in napravil sovražniku velikansko škodo. Zdjaj je zadela vendar usoda. Parnik »Emden« zasledovalo je v Indijskem morju več kot 70 vojnih parnikov angleške, francoske in japonske mornarice. Končno zasačil je veliki avstralski parnik »Sidney«, katerega je spremljalo več malih križark, parnik »Emden« pri Kokos-otokih, kjer je oddelek

njegovega moštva hotel ravno sovražnikovo brezžično brzovjako postajo uničiti. »Emden« pustila se je tam na obrežne pečine in je pričela goreti. S tem je ta hrabri parnik svoj krasni konec doživel. Na vsak način pa bo v zgodovini te svetovne vojne z zlatimi črkami zapisan ostal. Naša slika kaže na eni strani parnik »Emden«, na drugi pa majhen zemljevid Indijskega morja, v katerem je bil uničen.

Fellerjev zdravniško priporočeni, desinfekcijski antiseptični rastlinski esenci fluid z zn. »Elzafluid« v svrhu negovanja trupla. Služi izborno pri revmatičnih bolečinah, prehlajenju, utrujenosti, pri slabih posledicah prepiha in mokrote, za negovanje in čiščenje ust ter kože. 12 steklenic stane franko samo 6 kron. Iztokate potrebne so Fellerjeve prebave pospešujoče, želodec okrepujoče, krč

odpravljaajoče Rhabarbara-kroglice z zn. »Elza kroglice«, od katerih stane 6 štatljic franko samo 4 K 40 vin. Mnogo čez 100.000 zahvalnih pisem dokazuje visoko vrednost teh domačih sredstev, ki jih ravno sedaj ne sme nikjer manjkati. Dobi se jih pristne pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). 753